

---

0 Shrimaddevibhagavatamahatmyam

○ श्रीमद्देवीभागवतमाहात्म्यम्

Document Information

Text title : Devi Bhagavatamahatmya Importance of Devi Bhagavatam from Skandapuranam

File name : devIbhAgavatam00.itx

Category : purana, devI, devii, devibhagavatam

Location : doc_purana

Transliterated by : Vishwas Bhide, satsangdhara.net

Proofread by : Vishwas Bhide, satsangdhara.net

Description/comments : skandapurANe mAnasakhaNDe

Latest update : March 30, 2024

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

March 31, 2024

sanskritdocuments.org

○ శ్రీమద్దేవీభాగవతమాహాత్మ్యమ్

౦.౧ దేవీభాగవతమాహాత్మ్యమ్ | ప్రథమోఽధ్యాయః |
దేవీభాగవతశ్రవణమాహామ్యవర్ణనమ్ |

సృష్టౌ యా సర్గరూపా జగదవనవిధౌ
పాలనీ యా చ రౌద్రీ
సంహారే చాపి యస్యా జగదిదమఖిలం
క్రీడనం యా పరాఖ్యా |
పశ్యన్తీ మధ్యమాథో తదను భగవతీ
వైఖరీ వర్ణరూపా
సాస్మద్వాచం ప్రసన్నా విధిహరిగిరిశా-
రాధితాలంకరౌతు || ౧||

నారాయణం నమస్కృత్య నరం చైవ నరోత్తమమ్ |
దేవీం సరస్వతీం వ్యాసం తతో జయముదీరయేత్ || ౨||

ఋషయ ఉచుః |
సూత జీవ సమా బహ్వీర్వస్త్యం శ్రావయసీహ నః |
కథా మనోహరాః పుణ్యా వ్యాసశిష్య మహామతే || 3||

సర్వపాపహరం పుణ్యం విష్ణోశ్చరితమద్భుతమ్ |
అవతారకథోపేతమస్మాభిర్భక్తితః శ్రుతమ్ || ౪||

శివస్య చరితం దివ్యం భస్మరుద్రాక్షయోస్తథా |
సేతిహాసశ్చ మాహాత్మ్యం శ్రుతం తవ ముఖామ్బుజాత్ || ౫||

అధునా శ్రోతుమిచ్ఛామః పావనాత్ పావనం పరమ్ |
భుక్తిముక్తిప్రదం నృణామనాయాసేన సర్వశః || ౬||

తత్ త్వం బ్రూహి మహాభాగ యేన సిద్ధ్యన్తి మానవాః |
కలావపి పరం త్వత్తే న విద్యుః సంశయచ్ఛిదమ్ || ౭||

సూత ఉవాచ |

సాధు పృష్టం మహాభాగా లోకానాం హితకామ్యయా ।
సర్వశాస్త్రస్య యత్ సారం తద్వో వజ్ఞ్యమ్యశేషతః ॥ ౮॥
తావద్ గర్జన్తి తీర్థాని పురాణాని వ్రతాని చ ।
యావన్న శ్రూయతే సమ్యగ దేవీభాగవతం నరైః ॥ ౯॥
తావత్ పాపాటపీ నృణాం క్లేశదాదభ్రకణ్ణకా ।
యావన్న పరశుః ప్రాప్తో దేవీభాగవతాభిధః ॥ ౧౦॥
తావత్ క్లేశావహం నృణాముపసర్గమహాతమః ।
యావన్నైవోదయం ప్రాప్తో దేవీభాగవతోష్ణగుః ॥ ౧౧॥
ఋషయః ఊచుః ।
సూత సూత మహాభాగ వద నో వదతాం వర ।
కీదృశం తత్పురాణం హి విధిస్తచ్చృవణే చ కః ॥ ౧౨॥
కతిభిర్వాసరైరేతచ్ఛోతవ్యం కింఞ్చ పూజనమ్ ।
కైర్మానవైః శ్రుతం పూర్వం కాన్కాన్కామానవాప్పుయుః ॥ ౧౩॥
సూత ఉవాచ ।
విష్ణోరంశో మునిర్జాతః సత్యవత్స్యాం పరాశరాత్ ।
విభజ్య వేదాంశ్చతురః శిష్యానధ్యాపయత్పురా ॥ ౧౪॥
వ్రాత్యానాం ద్విజబన్ధనానాం వేదేష్వనధికారిణామ్ ।
స్త్రీణాం దుర్మేధసాం నృణాం ధర్మజ్ఞానం కథం భవేత్ ॥ ౧౫॥
విచార్యైతత్ తు మనసా భగవాన్ బాదరాయణః ।
పురాణసంహితాం దధౌ తేషాం ధర్మవిధిత్సయా ॥ ౧౬॥
అష్టాదశ పురాణాని స కృత్వా భగవాన్ మునిః ।
మామేవాధ్యాపయామాస భారతాఖ్యానమేవ చ ॥ ౧౭॥
దేవీభాగవతం తత్ర పురాణం భోగమోక్షదమ్ ।
స్వయం తు శ్రావయామాస జనమేజయభూపతిమ్ ॥ ౧౮॥
పూర్వమస్య పితా రాజా పరీక్షిత్ తక్షకాహినా ।
సన్దష్టస్తస్య సంశుద్వై రాజ్ఞా భాగవతం శ్రుతమ్ ॥ ౧౯॥
నవభిర్దివసైః శ్రీమద్వేదవ్యాసముఖామ్బుజాత్ ।
త్రైలోక్యమాతరం దేవీం పూజయిత్వా విధానతః ॥ ౨౦॥

నవాహయజ్ఞే సశ్చరే పరీక్షిదపి భూపతిః ।
 దివ్యరూపధరో దేవ్యాః సాలోక్యం తక్షణాదగాత్ ॥ ౨౧॥
 పితృర్దివ్యాం గతిం రాజా విలోక్య జనమేజయః ।
 వ్యాసం మునిం సమభ్యర్చ్య పరాం ముదమవాప హ ॥ ౨౨॥
 అష్టాదశపురాణానాం మధ్యే సర్వోత్తమం పరమ్ ।
 దేవీభాగవతం నామ ధర్మకామార్థమోక్షదమ్ ॥ ౨౩॥
 యే శ్చుణ్యన్తి సదా భక్త్యా దేవ్యా భాగవతీం కథామ్ ।
 తేషాం సిద్ధిర్న దూరస్థా తస్మాత్ సేవ్యా సదా నృభిః ॥ ౨౪॥
 దినమర్థం తదర్థం వా ముహూర్తం క్షణమేవ వా ।
 యే శ్చుణ్యన్తి నరా భక్త్యా న తేషాం దుర్గతిః క్వచిత్ ॥ ౨౫॥
 సర్వయజ్ఞేషు తీర్థేషు సర్వదానేషు యత్ ఫలమ్ ।
 సకృత్ పురాణశ్రవణాత్ తత్ ఫలం లభతే నరః ॥ ౨౬॥
 కృతాదౌ బహవో ధర్మాః కలౌ ధర్మస్తు కేవలమ్ ।
 పురాణశ్రవణాదన్యో విద్యతే నాపరో నృణామ్ ॥ ౨౭॥
 ధర్మాచారవిహీనానాం కలావల్పాయుషాం నృణామ్ ।
 వ్యాసో హితాయ విదధే పురాణాఖ్యం సుధారసమ్ ॥ ౨౮॥
 సుధాం పిబన్నేక ఏవ నరః స్యాదజరామరః ।
 దేవ్యాః కథామృతం కుర్యాత్ కులమేవాజరామరమ్ ॥ ౨౯॥
 మాసానాం నియమో నాత్ర దినానాం నియమోఽపి న ।
 సదా సేవ్యం సదా సేవ్యం దేవీభాగవతం నరైః ॥ ౩౦॥
 ఆశ్వినే మధుమాసే వా తపోమాసే శుచౌ తథా ।
 చతుర్షు నవరాత్రేషు విశేషాత్ ఫలదాయకమ్ ॥ ౩౧॥
 అతో నవాహయజ్ఞోఽయం సర్వస్మాత్ పుణ్యకర్మణః ।
 ఫలాధికప్రదానేన ప్రోక్తః పుణ్యప్రదో నృణామ్ ॥ ౩౨॥
 యే దుర్బుధః పాపరతా విమూఢా
 మిత్రద్రుహో వేదవినిష్ఠకాశ్చ ।
 హింసారతా నాస్తికమార్గసక్తా
 నవాహయజ్ఞేన పునన్తి తే కలౌ ॥ ౩౩॥

పరస్వదారాహరణేఽతిలబ్ధా
యే వై నరాః కల్మషభారభాజః ।
గోదేవతాబ్రాహ్మణభక్తిహీనా
నవాహయజ్ఞేన భవన్తి శుద్ధాః ॥ ౩౪॥

తపోభిరుగ్రైర్వ్యతతీర్థసేవనై-
ర్దానైరనేకైర్నియమైర్మతైశ్చ ।
హుతైర్జ్వలైర్వచ్చ ఫలం న లభ్యతే
నవాహయజ్ఞేన తదాప్యతే నృణామ్ ॥ ౩౫॥

తథా న గంజా న గయా న కాశీ
న నైమిషం నో మథురా న పుష్కరమ్ ।
పునాతి సద్యో బదరీవనం నో
యథా హి దేవీమఖ ఏష విప్రాః ॥ ౩౬॥

అతో భాగవతం దేవ్యాః పురాణం పరతః పరమ్ ।
ధర్మార్థకామమోక్షాణాముత్తమం సాధనం మతమ్ ॥ ౩౭॥

ఆశ్వినస్య సితే పక్షే కన్యారాశిగతే రవౌ ।
మహాష్టమ్యాం సమభ్యర్చ్య హైమసింహాసనస్థితమ్ ॥ ౩౮॥

దేవీప్రీతిప్రదం భక్త్యా శ్రీభాగవతపుస్తకమ్ ।
దద్యాద్ విప్రాయ యోగ్యాయ స దేవ్యాః పదవీం లభేత్ ॥ ౩౯॥

దేవీభాగవతస్యాపి శ్లోకం శ్లోకార్థమేవ వా ।
భక్త్యా యశ్చ పఠేన్నిత్యం స దేవ్యాః ప్రీతిభాగ్భవేత్ ॥ ౪౦॥

ఉపసర్గభయం ఘోరం మహామారీనముద్భవమ్ ।
ఉత్పాతానఖిలాంశ్చాపి హన్తి శ్రవణమాత్రతః ॥ ౪౧॥

బాలగ్రహకృతం యచ్చ భూతవ్రేతకృతం భయమ్ ।
దేవీభాగవతస్యాస్య శ్రవణాద్ యాతి దూరతః ॥ ౪౨
యస్తు భాగవతం దేవ్యాః పఠేద్ భక్త్యా శ్రవణోతి వా ।
ధర్మమర్థం చ కామం చ మోక్షం చ లభతే నరః ॥ ౪౩॥

శ్రవణాద్వసుదేవోఽస్య ప్రసేనాన్వేషణే గతమ్ ।
చిరాయితం ప్రీయం పుత్రం కృష్ణం లబ్ధ్వా ముమోద హ ॥ ౪౪॥

య ఏతాం శృణుయాద్ భక్త్యా శ్రీమద్భాగవతీం కథామ్ |
భుక్తిం భుక్తిం స లభతే భక్త్యా యశ్చ పఠేదిమామ్ || ౪౫||

అపుత్రో లభతే పుత్రం దరిద్రో ధనవాన్ భవేత్ |
రోగీ రోగాత్ ప్రముచ్యేత శ్రుత్వా భాగవతామృతమ్ || ౪౬||

వన్ధ్యా వా కాకవన్ధ్యా వా మృతవత్సా చ యాజ్ఞనా |
దేవీభాగవతం శ్రుత్వా లభేత్ పుత్రం చిరాయుషమ్ || ౪౭||

పూజితం యద్గృహే నిత్యం శ్రీభాగవతపుస్తకమ్ |
తద్గృహం తీర్థభూతం హి వసతాం పాపనాశకమ్ || ౪౮||

అష్టమ్యాం వా చతుర్దశ్యాం నవమ్యాం భక్తిసంయుతః |
యః పఠేచ్ఛణుయాద్ వాపి స సిద్ధిం లభతే పరామ్ || ౪౯||

పఠన్ ద్విజో వేదవిదగ్రణీర్భవేద్
బాహుప్రజాతో ధరణీపతిః స్యాత్ |
వైశ్యః పఠన్ విత్తసమృద్ధిమేతి
శూద్రోఽపి శృణ్వన్స్వకులోత్తమః స్యాత్ || ౫౦||

ఇతి శ్రీస్కన్ధపురాణే మానసఖణ్డే శ్రీమద్దేవీభాగవతమాహాత్మ్యే
దేవీభాగవతశ్రవణమాహామ్యవర్ణనం నామ ప్రథమోఽధ్యాయః || ౦.౧||

౦.౨ దేవీభాగవతమాహాత్మ్యమ్ | ద్వివీతియోఽధ్యాయః | వసుదేవస్య
దేవీభాగవతనవాహ-శ్రవణాత్పుత్రప్రాప్తివర్ణనమ్ |

ఋషయ ఉచుః |
వసుదేవో మహాభాగః కథం పుత్రమవాప్తవాన్ |
ప్రసనః కుత్ర కృష్ణేన భ్రమతాన్వేషితః కథమ్ || ౧||

విధినా కేన కస్మాచ్చ దేవీభాగవతం శ్రుతమ్ |
వసుదేవేన సుమతే వద సూత కథామిమామ్ || ౨||

సూత ఉవాచ |
సత్రాజిద్ భోజవంశీయో ద్వారవత్సాం సుఖం వసన్ |
సూర్యస్యారాధనే యుక్తో భక్తశ్చ పరమః సఖా || ౩||

అథ కాలేన కియతా ప్రసన్నః సవితాభవత్ |

స్వలోకం దర్శయామాస తద్భక్త్యా ప్రణయేన చ ॥ ౪॥

తస్మై ప్రీతశ్చ భగవాన్ స్యమన్తకమణిం దదౌ ।

స తం బిభ్రన్మణి కణ్ఠే ద్వారకామాజగామ హ ॥ ౫॥

దృష్ట్వా తం తేజసా బ్రాన్తా మత్వాదిత్యం పురౌకసః ।

కృష్ణమూచుః సమభ్యేత్య సుధర్మాయామవస్థితమ్ ॥ ౬॥

పష ఆయాతి సవితా దిదృక్షుస్తాం జగత్పతే ।

శ్రుత్వా కృష్ణస్తు తద్వాచం ప్రహస్యోవాచ సంసది ॥ ౭॥

సవితా నైష భో బాలాః సత్రాజిన్మణినా జ్వలన్ ।

స్యమన్తకేన చాయాతి భాస్వద్దత్తేన భాస్వతా ॥ ౮॥

అథ విప్రాన్ సమాహూయ స్వస్తివాచనపూర్వకమ్ ।

ప్రావేశయత్సమభ్యర్చ్య సత్రాజిత్స్వగృహే మణిమ్ ॥ ౯॥

న తత్ర మారీ దుర్భిక్షం నోపసర్గభయం క్వచిత్ ।

యత్రాస్తే స మణిర్నిత్యమష్టభారసువర్ణదః ॥ ౧౦॥

అథ సత్రాజితో భ్రాతా ప్రసేనో నామ కర్షిచిత్ ।

కణ్ఠే బద్ధ్వా మణిం సద్యో హయమారుహ్య సైన్ధవమ్ ॥ ౧౧॥

మృగయార్థం వనం యాతస్తమద్రాక్షీత్రగాధిపః ।

ప్రసేనం సహాయం హత్వా సింహో జగ్రాహ తం మణిమ్ ॥ ౧౨॥

జామ్బవాన్పక్షరాజోఽథ దృష్ట్వా మణిధరం హరిమ్ ।

హత్వా చ తం బిలద్వారి మణిం జగ్రాహ వీర్యవాన్ ॥ ౧౩॥

స తం మణిం స్వపుత్రాయ క్రీడనార్థమదాత్ ప్రభుః ।

అథ చిక్రీడబాలోఽపి మణిసమ్మాప్య భాస్వరమ్ ॥ ౧౪॥

ప్రసేనేనాగతే చాథ సత్రాజిత్ పర్యతప్యత ।

న జానే కేన నిహతః ప్రసేనో మణిమిచ్ఛతా ॥ ౧౫॥

అథ లోకముఖోద్గీర్ణా కింవదన్తి పురేఽభవత్ ।

కృష్ణేన నిహతో నూనం ప్రసేనో మణిలిప్సనా ॥ ౧౬॥

స తం శుశ్రావ కృష్ణోఽపి దుర్యశో లిప్తమాత్మని ।

మాస్తు తత్తస్య పదపీం పురౌకోభిస్సహాగమత్ ॥ ౧౭॥

గత్వా స విపినేఽపశ్యత్ ప్రసేనం హరిణా హతమ్ |
 యయా మృగేన్ద్రమన్విష్యన్నస్సగ్నిన్ద్రజ్జీతాధనా || ౧౮||
 అథ కృష్ణో హతం సింహం బిలద్వారి విలోక్య చ |
 ఉవాచ భగవాన్ వాచం కృపయా పురవాసినః || ౧౯||
 తిష్ఠధ్వం యూయమత్రైవ యావదాగమనం మమ |
 ప్రవిశామి బిలం త్యేతన్మణిహారకలబ్ధయే || ౨౦||
 తథేత్యుక్త్వా తు తే తన్తున్త్రైవ ద్వారకౌకసః |
 జగమాన్తర్భిలం కృష్ణో యత్ర జామ్బవతో గృహమ్ || ౨౧||
 ఋక్షరాజసుతం దృష్ట్వా కృష్ణో మణిధరం తదా |
 హర్తుమైచ్ఛన్మణిం తావద్ ధాత్రి చుక్రోశ భీతవత్ || ౨౨||
 శ్రుత్వా ధాత్రిరవం సద్యః సమాగత్యర్షరాట్ తదా |
 యుయుధే స్వామినా సాకమవిశ్రమమహర్నిశమ్ || ౨౩||
 ఏవం త్రినవరాత్రం తు మహద్ద్యుద్ధమభూత్తయోః |
 కృష్ణాగమం ప్రతిక్షన్తస్త్వస్పృర్ద్వారి పురౌకసః || ౨౪||
 ద్వాదశాహం తతో భీత్యా ప్రతిజగ్మర్నిజాలయమ్ |
 తత్ర తే కథయామాసుర్వృత్తాన్తం సర్వమాదితః || ౨౫||
 సత్రాజితం శపన్తస్తే సర్వే శోకాకులా భృశమ్ |
 వసుదేవో మహాభాగః శ్రుత్వా పుత్రస్య తాం కథామ్ || ౨౬||
 ముమోహా సపరీవారస్తదా పరమయా శుచా |
 చిన్తయామాస బహుధా కథం శ్రేయో భవేన్మమ || ౨౭||
 అథాజగామ భగవాన్ దేవర్షిర్భ్రాహ్మణోకతః |
 ఉత్థాయ తం ప్రణమ్యాసౌ వసుదేవోఽభ్యపూజయత్ || ౨౮||
 నారదోఽనామయం పృష్ట్వా వసుదేవం మహామతిమ్ |
 పప్లచ్ఛ చ యదుశ్చేష్ఠం కిం చిన్తయసి తద్ వద్ || ౨౯||
 వసుదేవ ఉవాచ |
 పుత్రో మేఽతిప్రియః కృష్ణః ప్రసేనాన్వేషణాయ తు |
 పౌరైః సాకం వనం గత్వా నిహతం తం తదైక్షత || ౩౦||
 ప్రసేనఘాతకం దృష్ట్వా బిలద్వారే మృతం హరిమ్ |

ద్వారి పౌరానధిష్ఠాప్య బిలాన్తర్గతవాన్ స్వయమ్ || 3౧||

బహవో దివసా యాతా నాయాత్యద్యాపి మే సుతః |
అతః శోచామి తద్ బ్రూహి యేన లప్స్యే సుతం మునే || 3౨||

నారద ఉవాచ |

పుత్రప్రాప్త్యై యదుశ్రేష్ఠ దేవీమారాధయామ్బికామ్ |
తస్యా ఆరాధనేనైవ సద్యః శ్రేయో హ్యవాప్స్యసి || 33||

వసుదేవ ఉవాచ |

భగవన్ కా హి సా దేవీ కిమ్ప్రభావా మహేశ్వరీ |
కథమారాధనం తస్యా దేవర్షే కృపయా వద || 3౪||

నారద ఉవాచ |

వసుదేవ మహాభాగ శ్శృణు సజ్జీవతో మమ |
దేవ్యా మాహాత్యమతులం కో వత్తుం విస్తరాత్ క్షమః || 3౫||

యా సా భగవతీ నిత్యా సజ్జిదాన్తరూపిణీ |
పరాత్పరతరా దేవీ యయా వ్యాప్సమిదం జగత్ || 3౬||

యదారాధనతో బ్రహ్మ సృజతీదం చరాచరమ్ |
యాం చ స్తుత్వా వినిర్ముక్తో మధుకైటభజాద్ భయాత్ || 3౭||

విష్ణుర్యత్యృపయా విశ్వం బిభర్తి భగవానిదమ్ |
రుద్రః సంహరతే యస్యాః కృపాపాఙ్గనిరీక్షణాత్ || 3౮||

సంసారబన్ధహేతుర్యా వైవ ముక్తిప్రదాయినీ |
సా విద్యా పరమా దేవీ వైవ సర్వేశ్వరేశ్వరీ || 3౯||

నవరాత్రవిధానేన సమ్నూజ్య జగదమ్బికామ్ |
నవాహోభిః పురాణం చ దేవ్యా భాగవతం శ్శృణు || ౪౦||

యస్య శ్రవణమాత్రేణ సద్యః పుత్రమవాప్స్యసి |
భుక్తిర్ముక్తిర్న దూరస్థా పతతాం శ్శృణ్వతాం నృణామ్ || ౪౧||

ఇత్యుక్తో నారదేనాసౌ వసుదేవః ప్రణమ్య తమ్ |
ఉవాచ పరయా ప్రీత్యా నారదం మునిసత్తమమ్ || ౪౨||

వసుదేవ ఉవాచ |

భగవంస్తవ వాక్యేన సంస్మృతం వృత్తమాత్మనః |

శ్రూయతాం తచ్చ వక్ష్యామి దేవీమాహాక్త్యసమ్భవమ్ || ౪౩||

పురా నభోగీరా కంసో దేవక్యష్టమగర్భతః |

జ్ఞాత్వాత్మమృత్యుం పాపో మాం సభార్యం న్యరుణద్భియా || ౪౪||

కారాగారేఽహమవసం దేవక్యా సహ భార్యయా |

జాతం జాతం సమవధీత్పుత్రం కంసోఽపి పాపకృత్ || ౪౫||

షట్ పుత్రా నిహతాస్తేన తదా శోకాకులా భృశమ్ |

అతస్యద్ దేవకీ దేవీ నక్తన్దివమనిన్దితా || ౪౬||

తదాహం గర్గమాహూయ మునిం నత్వాభిపూజ్య చ |

నివేద్య దేవకీదుఃఖమవోచం పుత్రకామ్యయా || ౪౭||

భగవన్ కరుణాస్థో యాదవానాం గురుర్భవాన్ |

ఆయుష్యత్పుత్రసమ్ప్రాప్తిసాధనం వద మే మునే || ౪౮||

తతో గర్గః ప్రసన్నాత్మా మామువాచ దయానిధిః |

గర్గ ఉవాచ |

వసుదేవ మహాభాగ శ్శృణు తత్ సాధనం పరమ్ || ౪౯||

యా సా భగవతీ దుర్గా భక్తదుర్గతిహారిణీ |

తామారాధయ కల్యాణీం సద్యః శ్రేయో హ్యవాప్స్యసి || ౫౦||

యదారాధనతః సర్వే సర్వాన్ కామానవాప్నుయుః |

న కిచ్చిద్దుర్లభం లోకే దుర్గార్చనవతాం నృణామ్ || ౫౧||

ఇత్యుక్తోఽహం ముదా యుక్తః సభార్యో మునిపుంగవమ్ |

ప్రణమ్య పరయా భక్త్యా ప్రావోచం విహితాఙ్గులిః || ౫౨||

వసుదేవ ఉవాచ |

యద్యస్తి భగవన్ ప్రీతిర్మయి తే కరుణానిధే |

తదా గురో మదర్థే త్వం సమారాధయ చణ్డికామ్ || ౫౩||

నిరుద్ధః కంసగోహేఽహం న కిచ్చిత్ కర్తుముత్సహే |

అతస్త్వమేవ దుఃఖాభేర్మాముద్ధర మహామతే || ౫౪||

ఇత్యుక్తస్తు మయా ప్రీతః ప్రోవాచ మునిపుంగవః |

వసుదేవ తవ ప్రీత్యా కరిష్యామి హితం తవ || ౫౫||

అథ గర్గమునిః ప్రీత్యా మయా సమ్ప్రార్థితోఽగమత్ |
 ఆరిరాధయిషుర్దుర్గా విన్ధ్యాద్రిం బ్రాహ్మణైః సహ || ౫౬ ||
 తత్ర గత్వా జగద్ధాత్రీం భక్తాభీష్టప్రదాయినీమ్ |
 ఆరాధయామాస మునిర్జపపాఠపరాయణః || ౫౭ ||
 తతః సమాప్తే నియమే వాగువాచాశరీరిణీ |
 ప్రసన్నాహం మునే కార్యసిద్ధిస్తవ భవిష్యతి || ౫౮ ||
 భూభారహరణార్థాయ మయా సమ్మేరితో హరిః |
 వసుదేవస్య దేవక్యాం స్వాంశేనావతరిష్యతి || ౫౯ ||
 కంసభీత్యా తమాదాయ బాలమానకదున్దుభిః |
 ప్రాపయిష్యతి సద్యస్తు గోకులే నన్దవేశ్మని || ౬౦ ||
 యశోదాతనయాం నీత్వా స్వగృహే కంసభూభుజే |
 దాస్యత్యథ చ తాం హస్తుం కంస ఆక్షేక్యతి క్షీతో || ౬౧ ||
 సా తద్ధస్తాద్ వినిర్గత్య సద్యో దివ్యవపుర్ధరా |
 మదంశభూతా విన్ధ్యాద్రౌ కరిష్యతి జగద్ధీతమ్ || ౬౨ ||
 ఇతి తద్వచనం శ్రుత్వా ప్రణమ్య జగదమృకామ్ |
 గర్గో మునిః ప్రసన్నాత్మా మథురామాగమత్ పురీమ్ || ౬౩ ||
 వరదానం మహాదేవ్యా గర్గాచార్యముఖాదహమ్ |
 శ్రుత్వా సభార్యః సమ్ప్రీతః పరాం ముదమథాగమమ్ || ౬౪ ||
 తదారభ్య పరం జానే దేవీమాహాత్యముత్తమమ్ |
 అధునాపి హి దేవర్షే శ్రుతం తవ ముఖామ్బుజాత్ || ౬౫ ||
 అతో భాగవతం దేవ్యాస్త్యమేవ శ్రావయ ప్రభో |
 మద్భాగ్యాదేవ దేవర్షే సశ్రాన్తోఽసి దయానిధే || ౬౬ ||
 వసుదేవవచః శ్రుత్వా నారదః ప్రీతమానసః |
 సుదినే శుభనక్షత్రే కథారమృమథాకరోత్ || ౬౭ ||
 కథావిఘ్నవిఘాతార్థం ద్విజా జేపుర్నవాక్షరమ్ |
 మార్కణ్డేయపురాణోక్తం పేతుర్దేవ్యాః స్తవం తథా || ౬౮ ||
 ప్రథమస్కన్ధమారభ్య శ్రీనారదముఖోద్ధతమ్ |

శుశ్రావ వసుదేవశ్చ భక్త్యా భాగవతామృతమ్ || ౬౯ ||
 నవమేఽహ్ని కథాపూర్తౌ పుస్తకం వాచకం తథా |
 ప్రసన్నః పూజయామాస వసుదేవో మహామనాః || ౭౦ ||
 అథ తత్ర బిలస్యాన్తః కృష్ణజామ్బవతోర్మృధే |
 కృష్ణముష్టివినిష్పాతశ్లథాణ్ణో జామ్బవానభూత్ || ౭౧ ||
 అథాగతస్కృతిః సోఽపి భగవన్తం ప్రణమ్య చ |
 ఉవాచ పరయా భక్త్యా స్వాపరాధం క్షమాపయన్ || ౭౨ ||
 జ్ఞాతోఽసి రథువర్యస్తం యద్రోషాత్ సరితామృతిః |
 క్షోభం జగమ లక్ష్మణ వ రావణః సానుగో హతః || ౭౩ ||
 స ఏవాసి భవాన్కృష్ణ మద్ధౌరామ్యం క్షమస్వ భోః |
 బ్రూహి యత్ కరణీయం మే భృత్యోఽహం తవ సర్వథా || ౭౪ ||
 శ్రుత్వా జామ్బవతో వాచమబ్రవీజ్జగదీశ్వరః |
 మణిహేతోరిహ ప్రాస్తా వయమృక్షపతే బిలమ్ || ౭౫ ||
 ఋక్షరాజస్తతః ప్రీత్యా కన్యాం జామ్బవతీం నిజామ్ |
 దదౌ కృష్ణాయ సమూజ్య స్యమన్తకమణిం తథా || ౭౬ ||
 స తాం పత్నీం సమాదాయ మణిం కణ్ఠే తథాదధత్ |
 అభిమన్త్యర్క్షరాజఞ్చ ప్రతస్థే ద్వారకాం ప్రతి || ౭౭ ||
 కథాసమాప్తిదివసే వసుదేవ ఉదారఢీః |
 బ్రాహ్మణాన్ భోజయామాస దక్షిణాభిరతోషయత్ || ౭౮ ||
 ఆశీర్వాచం ప్రయుజ్ఞానా ద్విజా యత్సమయే హరిః |
 ఆజగమ క్షణే తస్మిన్ పత్స్యా సహ మణిం దధత్ || ౭౯ ||
 భార్యయా సహితం కృష్ణం వసుదేవపురోగమాః |
 దృష్ట్వా హర్షాశ్రుపూర్ణాక్షాః సమవాపుః పరాం ముదమ్ || ౮౦ ||
 దేవర్షిర్నారదశ్చాథ కృష్ణాగమనహర్షితః |
 ఆమన్త్య వసుదేవం చ కృష్ణం బ్రహ్మసభాం యయౌ || ౮౧ ||
 హరిచరితమిదం యత్కీర్తితం దుర్యశోఘ్నం
 పతతి విమలభక్త్యా శుద్ధచిత్తః శ్శణోతి |
 స భవతి సుఖపూర్ణః సర్వదా సిద్ధకామో

జగతి చ వపుషోఽన్తే ముక్తిమార్గం లభేచ్ఛ ॥ ౮౨॥

ఇతి శ్రీస్కందపురాణే మానసఖణ్డే శ్రీమద్దేవీభాగవతమాహాత్మ్యే
వసుదేవస్య దేవీభాగవతనవాహ-శ్రవణాత్పుత్రప్రాప్తివర్ణనం నామ ద్వివీతీయోఽధ్యాయః ॥
౦.౨॥

౦.3 దేవీభాగవతమాహాత్మ్యమ్ । తృతీయోఽధ్యాయః ।
దేవీభాగవత-నవాహశ్రవణాద్ ఇలాయాః పుంస్త్యప్రాప్తివర్ణనమ్ ।

సూత ఉవాచ ।

అథేతిహాసమన్యచ్చ శృణుధ్వం మునిసత్తమాః ।
దేవీభాగవతస్యాస్య మాహాత్మ్యం యత్ర గీయతే ॥ ౧॥

ఏకదా కుమ్భయోనిస్తు లోపాముద్రాపతిర్మునిః ।
గత్వా కుమారమభ్యర్చ్య పప్రచ్చ వివిధాః కథాః ॥ ౨॥

స తస్మై భగవాన్ స్కందః కథయామాస భూరిశః ।
దానతీర్థవ్రతాదీనాం మాహాత్మ్యోపచితాః కథాః ॥ 3॥

వారాణస్యాశ్చ మాహాత్మ్యం మణికర్ణిభవం తథా ।
గంగాయాశ్చాపి తీర్థానాం వర్ణితం బహువిస్తరమ్ ॥ ౪॥

శ్రుత్వాథ స మునిః ప్రీతః కుమారం భూరివర్చసమ్ ।
పునః పప్రచ్చ లోకానాం హితార్థం కుమ్భసమ్భవః ॥ ౫॥

అగస్త్య ఉవాచ ।

భగవంస్తారకారాతే దేవీభాగవతస్య తు ।
మాహాత్మ్యం శ్రవణే తస్య విధిం చాపి వద ప్రభో ॥ ౬॥

దేవీభాగవతం నామ పురాణం పరమోత్తమమ్ ।
త్రైలోక్యజననీ సాక్షాద్ గీయతే యత్ర శాశ్వతీ ॥ ౭॥

స్కంద ఉవాచ ।

శ్రీభాగవతమాహామ్య కో వక్తుం విస్తరాత్ క్షమః ।
శృణు సక్షేపతో బ్రహ్మాన్ కథయిష్యామి సామృతమ్ ॥ ౮॥

యా నిత్యా సచ్చిదానందరూపిణీ జగదమ్బికా ।
సాక్షాత్ సమాశ్రితా యత్ర భుక్తిముక్తిప్రదాయినీ ॥ ౯॥

అతస్తద్వాక్యమయీ మూర్తిర్దేవీభాగవతే మునే ।
 పఠనాచ్ఛృవణాద్యస్య న కిఞ్చిదిహ దుర్లభమ్ ॥ ౧౦॥
 ఆసీద్వివస్వతః పుత్రః శ్రాద్ధదేవ ఇతి శ్రుతః ।
 సోఽసవతోఽకరోదిష్టిం వసిష్ఠానుమతో నృపః ॥ ౧౧॥
 హోతారం ప్రార్థయామాస శ్రద్ధాథ దయితా మనోః ।
 కన్యా భవతు మే బ్రహ్మాంస్తథోపాయో విధీయతామ్ ॥ ౧౨॥
 మనసా చింతయన్ హోతా కన్యామేవాజుహోద్ధవిః ।
 తతస్తద్వ్యభిచారేణ కన్యేలా నామ చాభవత్ ॥ ౧౩॥
 అథ రాజా సుతాం దృష్ట్వా ప్రోవాచ విమనా గురుమ్ ।
 కథం సజ్కల్పవైషమ్యమిహ జాతం ప్రభో తవ ॥ ౧౪॥
 తచ్చుగ్రత్వా స మునిర్దధ్యో జ్ఞాత్వా హోతుర్వ్యతిక్రమమ్ ।
 ఈశ్వరం శరణం యాత ఇలాయాః పుంస్త్యకామ్యయా ॥ ౧౫॥
 మునేస్తపఃప్రభావాచ్ఛ పరేశానుగ్రహాత్తథా ।
 పశ్యతాం సర్వలోకానామిలా పురుషతామగాత్ ॥ ౧౬॥
 గురుణా కృతసంస్కారః సుద్యుమ్నోఽథ మనోః సుతః ।
 నిధిర్బభూవ విద్యానాం సరితామివ సాగరః ॥ ౧౭॥
 అథ కాలేన సుద్యుమ్నస్త్రారుణ్యం సమవాప్య చ ।
 మృగయార్థం వనం యాతో హయమారుహ్య సైన్ధవమ్ ॥ ౧౮॥
 వనాద్ వనాన్తరం గచ్ఛన్ బహు బభ్రామ సానుగః ।
 దైవాదధస్తాద్దేమాద్రేః స కుమారో వనం యయా ॥ ౧౯॥
 కస్మింశ్చిత్ సమయే యత్ర భార్యయాపర్ణయా సహ ।
 అఠమద్దేవదేవస్తు శజ్కరో భగవాన్ ముదా ॥ ౨౦॥
 తదా తు మునయస్తత్ర శివదర్శనలాలసాః ।
 ఆజగ్మురథ తాన్ దృష్ట్వా గిరిజా వ్రీడితాభవత్ ॥ ౨౧॥
 రమమాణౌ తు తౌ దృష్ట్వా గిరిశౌ సంశితవ్రతాః ।
 నివృత్తా మునయో జగ్ముర్వైకుణ్ఠనిలయం తదా ॥ ౨౨॥
 ప్రియాయాః ప్రియమన్విచ్ఛఞ్చిచ్ఛోఽరణ్యం శశాప హ ।

అద్యారభ్య విశేద్యోఽత్ర పుమాన్ యోషిద్ భవేదితి || ౨౩||

తత ఆరభ్య తం దేశం పురుషా వర్జయన్తి హి |

తత్ర ప్రవిష్టః సుద్యుమ్నో బభూవ ప్రమదోత్తమా || ౨౪||

స్త్రీభూతాననుగానశ్వం వడవాం వీక్ష్య విస్మితః |

అథ సా సుందరీ యోషా విచచార వనే వనే || ౨౫||

ఏకదా సా జగామాథ బుధస్యాశ్రమసన్నిధౌ |

దృష్ట్వా తాం చారుసర్వాక్షీం పీనోన్నతపయోధరామ్ || ౨౬||

బిమ్బోష్ఠీం కున్దదశనాం సుముఖీముత్పలేక్షణామ్ |

అనన్జశరవిద్ధాన్జశ్చకమే భగవాన్ బుధః || ౨౭||

సాపి తం చకమే సుభ్రూః కుమారం సోమనన్దనమ్ |

తతస్తస్యాశ్రమేఽవాత్పీద్రమమాణా బుధేన సా || ౨౮||

అథ కాలేన కియతా పురూరవసమాత్మజమ్ |

స తస్యాం జనయామాస మిత్రావరుణసమ్భవ || ౨౯||

అథ వర్షేషు యాతేషు కదాచిత్ సా బుధాశ్రమే |

స్మృత్వా స్వం పూర్వవృత్తాన్తం దుఃఖితా నిర్జగామ హా || ౩౦||

గురోరథాశ్రమం గత్వా వసిష్ఠస్య ప్రణమ్య తమ్ |

నివేద్య వృత్తం శరణం యయౌ పుంస్త్యమభిషృతీ || ౩౧||

వసిష్ఠో జ్ఞాతవృత్తాన్తో గత్వా కైలాసపర్వతమ్ |

సమూఽజ్య శముఘం తుష్ఠావ భక్త్యా పరమయా యుతః || ౩౨||

వసిష్ఠ ఉవాచ |

నమో నమః శివాయాస్తు శక్కురాయ కపర్దినే |

గిరిజార్ధాన్గదేహాయ నమస్తే చన్ద్రమాలయే || ౩౩||

మృడాయ సుఖదాత్రే తే నమః కైలాసవాసినే |

సిలకణ్ఠాయ భక్తానాం భుక్తిముక్తిప్రదాయినే || ౩౪||

శివాయ శివరూపాయ ప్రపన్నభయహారిణే |

నమో వృషభవాహాయ శరణ్యాయ పరాత్మనే || ౩౫||

బ్రహ్మవిష్ఠ్విశరూపాయ సర్గస్థితలయేషు చ |

నమో దేవాధిదేవాయ వరదాయ పురారయే || ౩౬||

యజ్ఞరూపాయ యజతాం ఫలదాత్రే నమో నమః ।
 గణ్గధరాయ సూర్యేన్దుశిఖినేత్రాయ తే నమః ॥ 3౭ ॥
 ఏవం స్తుతః స భగవాన్ ప్రాదురాసీజ్జగత్పతిః ।
 వృషారూఢోఽమికోపేతః కోటిసూర్యసమప్రభః ॥ 3౮ ॥
 రజతాచలసక్ష్మాశస్త్రినేత్రశ్చన్ద్రశేఖరః ।
 ప్రణతం పరితుష్టాత్మా ప్రోవాచ మునిసత్తమమ్ ॥ 3౯ ॥
 శ్రీభగవానువాచ ।
 వరం వరయ విప్రర్షే యత్రే మనసి వర్తతే ।
 ఇత్యుక్తస్తం ప్రణమ్యేలాపుంస్తవమభ్యర్థయన్మునిః ॥ ౪౦ ॥
 అథ ప్రసన్నో భగవానువాచ మునిసత్తమమ్ ।
 మాసం పుమాన్ స భవితా మాసం నారీ భవిష్యతి ॥ ౪౧ ॥
 ఇతి ప్రాప్య వరం శమ్భోర్మహర్షిర్జగదమిభికామ్ ।
 వరదానోన్ముఖీ దేవీం ప్రణనామ మహేశ్వరీమ్ ॥ ౪౨ ॥
 కోటిచన్ద్రకలాకాన్తిం సుస్మితాం పరిపూజ్య చ ।
 తుష్టావ భక్త్యా సతతమిలాయాః పుంస్త్యకామ్యయా ॥ ౪3 ॥
 జయ దేవి మహాదేవి భక్తానుగ్రహకారిణి ।
 జయ సర్వసురాధ్యే జయానన్తగుణాలయే ॥ ౪౪ ॥
 నమో నమస్తే దేవేశి శరణాగతవత్సలే ।
 జయ దుర్గే దుఃఖహన్త్రి దుష్టదైత్యనిఘాదిని ॥ ౪౫ ॥
 భక్తిగమ్యే మహామాయే నమస్తే జగదమిభికే ।
 సంసారసాగరోత్తారపోతీభూతపదామ్బుజే ॥ ౪౬ ॥
 బ్రహ్మాదయోఽపి విబుధాస్త్యత్వాదామ్బుజినేవయా ।
 విశ్వసర్గస్థితిలయప్రభుత్వం సమవాప్నుయః ॥ ౪౭ ॥
 ప్రసన్నా భవ దేవేశి చతుర్వర్గప్రదాయినీ ।
 కస్త్యాం స్తోతుం క్షమో దేవి కేవలం ప్రణతోఽస్థహమ్ ॥ ౪౮ ॥
 ఏవం స్తుతా భగవతీ దుర్గా నారాయణీ పరా ।
 భక్త్యా వసిష్ఠమునినా ప్రసన్నా తత్క్షణాదభూత్ ॥ ౪౯ ॥

తదోవాచ మహాదేవీ ప్రణతార్తిహరీ మునిమ్ ।

సుద్యుమ్నభవనం గత్వా కురు భక్త్యా మదర్చనమ్ ॥ ౫౦॥

సుద్యునం శ్రావయ ప్రీత్యా పురాణ మత్ప్రియఙ్కరమ్ ।

దేవీభాగవతం నామ నవాహోభిర్విజోత్తమ ॥ ౫౧॥

శ్రవణాదేవ సతతం పుంస్త్యమస్య భవిష్యతి ।

ఇత్యుక్త్యా చ తిరోధానం గచ్ఛతః స్మ శివేశ్వరౌ ॥ ౫౨॥

వసిష్ఠస్తాం దిశం నత్వా సమాగత్యాశ్రమం నిజమ్ ।

సమాహూయ చ సుద్యుమ్నం దేవ్యారాధనమాదిశత్ ॥ ౫౩॥

ఆశ్వినస్య సితే పక్షే సమ్పూజ్య జగదమ్బికామ్ ।

నవరాత్రవిధానేన శ్రావయామాస భూపతిమ్ ॥ ౫౪॥

శ్రుత్వా భక్త్యాపి సుద్యుమ్నః శ్రీమద్భాగవతామృతమ్ ।

ప్రణమ్యాభ్యర్చ్య చ గురుం లేభే పుంస్త్యం నిరస్తరమ్ ॥ ౫౫॥

రాజ్యాసనేఽభిషిక్తస్తు వసిష్ఠేన మహర్షిణా ।

భువం శశాస ధర్మేణ ప్రజాశ్చైవానురజ్జాయన్ ॥ ౫౬॥

ఈజే చ వివిధైర్వజ్జైః సమ్పూర్ణవరదక్షిణైః ।

పుత్రేషు రాజ్యం సన్నిత్య ప్రాప దేవ్యాః సలోకతామ్ ॥ ౫౭॥

ఇతి కథితమశేషం సేతిహాసం చ విప్రా

యది పఠతి సుభక్త్యా మానవో వా శ్చోణోతి ।

స ఇహ సకలకామాన్ ప్రాప్య దేవ్యాః ప్రసాదాత్

పరమమృతమథాన్తే యాతి దేవ్యాః సలోకమ్ ॥ ౫౮॥

ఇతి శ్రీస్కన్ధయురాణే మానసఖణ్డే శ్రీమద్దేవీభాగవతమాహాత్యే

దేవీభాగవత-నవాహశ్రవణాద్ ఇలాయాః పుంస్త్యప్రాప్తివర్ణనం నామ తృతీయోఽధ్యాయః

॥ ౦.౩॥

౦.౪ దేవీభాగవతమాహాత్యమ్ । చతుర్థోఽధ్యాయః ।

రైవతనామకమనుపుత్రోత్పత్తివర్ణనమ్ ।

సూత ఉవాచ ।

ఇతి శ్రుత్వా కథాం దివ్యాం విచిత్రాం కుమ్భసమ్భవః ।

శుశ్రూషుః పునరాహేదం విశాఖం వినయాన్వితః || ౧ ||

అగస్త్య ఉవాచ |

దేవసేనాపతే దేవ విచిత్రేయం శ్రుతా కథా |

పునరన్యజ్ఞ మాహాత్యం వద భాగవతస్య మే || ౨ ||

స్కన్ధ ఉవాచ |

మిత్రావరుణసమ్భూత మునే శృణు కథామిమామ్ |

యత్రైకదేశమహిమా ప్రోక్తో భాగవతస్య తు || ౩ ||

వర్ణ్యతే ధర్మవిస్తారో గాయత్రీమధికృత్య చ |

గాయత్ర్యా మహిమా యత్ర తద్ భాగవతమిష్యతే || ౪ ||

భగవత్యా ఇదం యస్మాత్తస్మాత్ భాగవతం విదుః |

బ్రహ్మవిష్ణుశివారాధ్యా పరా భగవతీ హి సా || ౫ ||

ఋతవాగితి విఖ్యాతో మునిరాసీన్మహామతిః |

తస్యపుత్రోఽభవత్కాలే గణాన్తే పౌష్టభాన్తిమే || ౬ ||

స తస్య జాతకర్మాదిక్రియాశ్చక్రే యథావిధి |

చూడోపనయాదీంశ్చ సంస్కారానపి సోఽకరోత్ || ౭ ||

యత ఆరభ్య జాతోఽసౌ పుత్రస్తస్య మహాత్మనః |

తత ఏవాథ స మునిః శోకరోగాకులోఽభవత్ || ౮ ||

రోషతోభపరీతాత్మా తథా మాతాపి తస్య చ |

బహురోగార్దితా నిత్యం శుచా దుఃఖీకృతా భృశమ్ || ౯ ||

ఋతవాక్ స మునిశ్చిన్తామవాప భృశదుఃఖితః |

కిమేతత్ కారణం జాతం పుత్రో మేఽత్యన్తదుర్మతిః || ౧౦ ||

కస్యచిన్మునిపుత్రస్య బలాత్ పత్నీం జహార చ |

మేనే శిశాం పితుర్నాసౌ న చ మాతుర్విమూఢధీః || ౧౧ ||

తతో విషణ్ణచిత్తస్తు ఋతవాగబ్రవీదిదమ్ |

అపుత్రతా వరం నృణాం న కదాచిత్ కుపుత్రతా || ౧౨ ||

పితౄన్ కుపుత్రః స్వర్యాతాన్నిరయే పాతయత్యపి |

యావజ్జీవేత్ సదా పిత్రోః కేవలం దుఃఖదాయకః || ౧౩ ||

పిత్రోర్దుఃఖాయ ధిగ్గన్మ కుపుత్రస్య చ పాపినః |

సుహృదాం నోపకారాయ నాపకారాయ వైరిణామ్ || ౧౪ ||

ధన్యాస్తే మానవా లోకే సుపుత్రో యద్గుహే స్థితః |

పరోపకారశీలశ్చ పితృత్వం సుఖావహః || ౧౫ ||

కుపుత్రేణ కులం నష్టం కుపుత్రేణ హతం యశః |

కుపుత్రేణోహ చాముత్ర దుఃఖం నిరయయాతనాః || ౧౬ ||

కుపుత్రేణాన్వయో నష్టో జన్మ నష్టం కుభార్యయా |

కుభోజనేన దివసః కుమిత్రేణ సుఖం కుతః || ౧౭ ||

స్కన్ద ఉవాచ |

ఏవం దుష్టస్య పుత్రస్య దుష్టైరాచరణైర్ముని |

తప్యమానోఽనిశం కాలే గత్వా గర్గమపుచ్ఛత || ౧౮ ||

ఋతవాగువాచ |

భగవంస్తామహం ప్రప్లుమిచ్ఛామి వద తత్ ప్రభో |

జ్యోతిశ్శాన్వస్య చాచార్య పుత్రదోఃశీల్యకారణమ్ || ౧౯ ||

గురుశుశ్రూషయా వేదా అధీతా విధివన్మయా |

బ్రహ్మచారివ్రతం తీర్త్వా వివాహో విధివత్ కృతః || ౨౦ ||

భార్యయా సహ గార్హస్థ్యధర్మశ్చానుష్ఠితోఽనిశమ్ |

పశ్చాయజ్ఞవిధానం చ మయాకారి యథావిధి || ౨౧ ||

నరకాద్ బిభ్యతా విప్ర న తు కామసుఖేచ్ఛయా |

గర్భాధానం చ విధివత్ పుత్రప్రాప్త్యై మయా కృతమ్ || ౨౨ ||

పుత్రోఽయం మమ దోషేణ మాతుర్దోషేణ వా మునే |

జాతో దుఃఖావహః పిత్రోర్దుఃశీలో బన్ధుశోకదః || ౨౩ ||

ఏతన్నిశమ్య వచనం గర్భాచార్యో మునేస్తదా |

విచార్య సర్వం తద్దేతుం జ్యోతిర్విద్వాచమబ్రవీత్ || ౨౪ ||

గర్గ ఉవాచ |

మునే నైవాపరాధస్తే న మాతుర్న కులస్య చ |

రేవత్యన్తం తు గణ్డాన్తం పుత్రదోఃశీల్యకారణమ్ || ౨౫ ||

దుష్టే కాలే యతో జన్మ పుత్రస్య తవ భో మునే |

తేనైవ తవ దుఃఖాయ నాన్యో హేతుర్మనాగపి || ౨౬ ||

తద్దుఃఖశాన్తయే బ్రహ్మజ్ఞుగతాం మాతరం శివామ్ |
 సమారాధయ యత్సేన దుర్గాం దుర్గతినాశినీమ్ || ౨౭||
 గర్గస్య వచనం శ్రుత్వా ఋతవాక్ క్రోధమూర్చ్ఛితః |
 రేవతీం తు శశాపాసౌ వ్యోమ్నః పతతు రేవతీ || ౨౮||
 దత్తే శాపే తు తేనాథ పూష్టో భజ్జు పపాత ఖాత్ |
 కుముదాద్రౌ భాసమానం సర్వలోకస్య పశ్యతః || ౨౯||
 ఖ్యాతో రైవతకశ్చాభూత్తత్పాతాత్ కుముదాచలః |
 అతివ రమణీయశ్చ తతః ప్రభృతి సోఽప్యభూత్ || ౩౦||
 దత్త్వా శాపం చ రేవత్స్యై గర్గోక్తవిధినా మునిః |
 సమారాధ్యామ్భికాం దేవీం సుఖసౌభాగ్యభాగభూత్ || ౩౧||
 స్కన్ధ ఉవాచ |
 రేవత్యస్యక్షస్య యత్ తేజస్తస్మాజ్జాతా తు కన్యకా |
 రూపేణాప్రతిమా లోకే ద్వితీయా శ్రీరివాభవత్ || ౩౨||
 అథ తాం ప్రముచః కన్యాం రేవతీకాన్తిసమ్భవామ్ |
 దృష్ట్వా నామ చకారాస్యా రేవతీతి ముదా మునిః || ౩౩||
 నిన్యేఽథ స్వాశ్రమే చైనాం పోషయామాస ధర్మతః |
 బ్రహ్మార్షిః ప్రముచో నామ కుముదాద్రౌ సుతామివ || ౩౪||
 అథ కాలేన చ ప్రౌఢాం దృష్ట్వా తాం రూపశాలినీమ్ |
 స మునిశ్చిన్తయామాస కోఽస్యా యోగ్యో వరో భవేత్ || ౩౫||
 బహుధాన్వేషయన్తస్యా నాససాదోచితం పతిమ్ |
 తతోఽగ్నిశాలాం సంవిశ్య మునిస్తుష్టావ పావకమ్ || ౩౬||
 కన్యావరం తదాశంసత్ప్రీతస్తమపి హవ్యవాట్ |
 ధర్మిష్టో బలవాన్ వీరః ప్రియవాగపరాజితః || ౩౭||
 దుర్దమో భవితా భర్తా మునేఽస్యాః పృథివీపతిః |
 ఇతి శ్రుత్వా వచో వహ్నీః ప్రసన్నోఽభూన్మునిస్తదా || ౩౮||
 దైవాదాఖేటకవ్యాజాత్ తక్షణాదాగతో నృపః |
 దుర్దమో నామ మేధావీ తస్యాశ్రమపదం మునేః || ౩౯||
 పుత్రో విక్రమశీలస్య బలవాన్ వీర్యవత్తరః |

కాలిన్దీజఠరే జాతః ప్రియవ్రతకులోద్భవః ॥ ౪౦॥

మునేరాశ్రమమావిశ్య తమదృష్ట్యా మహామునిమ్ ।
ఆమస్త్య తాం ప్రియే చేతి రేవతీం పృష్టవాన్ నృపః ॥ ౪౧॥

రాజోవాచ ।

మహర్షిర్భగవానస్మాదాశ్రమాత్ క్వ గతః ప్రియే ।
తత్పాదౌ ద్రష్టుమిచ్ఛామి వద కల్యాణీ తత్త్వతః ॥ ౪౨॥

కన్యోవాచ ।

అగ్నిశాలాముపగతో మహారాజ మహామునిః ।
నిశ్చక్రామాశ్రమాత్ తూర్ణం రాజాప్యాకర్ణ్య తద్వచః ॥ ౪౩॥

అథాగ్నిశాలాద్వారస్థం రాజానం దుర్దమం మునిః ।
రాజలక్షణసంయుక్తమపశ్యత్ ప్రశయానతమ్ ॥ ౪౪॥

ప్రణనామ చ తం రాజా మునిః శిష్యమువాచ హ ।
గౌతమానీయతామర్హ్యమర్హ్యయోగ్యోఽస్తి భూపతిః ॥ ౪౫॥

ఆగతశ్చిరకాలేన జామాతేతి విశేషతః ।
ఇత్యుక్త్యార్హ్యం దదౌ తస్మై సోఽపి జగ్రాహ చింతయన్ ॥ ౪౬॥

మునిరాసనమాసీనం గృహీతార్హ్యం చ భూపతిమ్ ।
ఆశీర్భరభినన్ద్యాథ కుశలం చాప్యపృచ్ఛత ॥ ౪౭॥

అపి యామయం రాజన్ బలే కోశే సుహృత్సు చ ।
భృత్యోఽమాత్యే పురే దేశే తథాత్మని జనాధిప ॥ ౪౮॥

భార్యాస్తి తే కుశలినీ యతః సాత్రైవ తిష్ఠతి ।
అతో న పృచ్ఛామ్యస్యాస్తే చాన్యాసాం కుశలం వద ॥ ౪౯॥

రాజోవాచ ।

భగవంస్త్యత్ప్రసాదేన సర్వత్రానామయం మమ ।
ఏతత్ కుతూహలం బ్రహ్మాన్ మద్భార్యా కాత్ర విద్యతే ॥ ౫౦॥

ఋషిరువాచ ।

రేవతీ నామ తే భార్యా రూపేణాప్రతిమా భువి ।
విద్యతేఽత్ర కథం పత్నీం తాం న వేత్సి మహీపతే ॥ ౫౧॥

రాజోవాచ ।

సుభద్రాద్యాస్తు యా భార్యా మమ సన్తి గృహే విభో |
జానామి తాస్తు భగవన్ నైవ జానామి రేవతీమ్ || ౫౨||

ఋషిరువాచ |

ప్రియేతి సామృతం రాజంస్త్యయోక్తా యా మహామతే |
సా విస్మృతా క్షణాదేవ యా తే శ్లాఢ్యతమా ప్రియా || ౫౩||

రాజోవాచ |

త్వయోక్తం యన్మృషా తనో తథైవామన్త్రితా మయా |
మునే దుష్టో న మే భావః కోపం మా కర్తుమర్హసి || ౫౪||

ఋషిరువాచ |

రాజన్నుక్తం త్వయా సత్యం న భావో దూషితస్తవ |
వహ్నినా ప్రేరితేనేత్థం భవతా వ్యాహృతం వచః || ౫౫||

అద్య పృష్టో మయా వహ్నిః కోఽస్యా భర్తా భవిష్యతి |
తేనోక్తం దుర్దమో రాజా భవితాస్యాః పతిర్ధవమ్ || ౫౬||

తదాదత్స్వ మయా దత్తామిమాం కన్యాం మహీపతే |
ప్రియేత్యామన్త్రితా పూర్వం మా విచారం కురుష్వ భోః || ౫౭||

శ్రుత్వైతత్సోఽభవత్తూష్ఠీం చిన్తయన్ మునిభాషితమ్ |
వైవాహికం విధిం తస్య మునిః కర్తుం సముద్యతః || ౫౮||

అథోద్యతం వివాహాయ దృష్ట్వా కన్యాబ్రవీన్నునిమ్ |
రేవత్యుక్షే వివాహో మే తాత కర్తుం త్వమర్హసి || ౫౯||

ఋషిరువాచ |

వత్సే వివాహయోగ్యాని సన్త్యన్యర్క్షాణి భూరిశః |
రేవత్యాం కథముద్వాహః పౌష్ణభం న దివి స్థితమ్ || ౬౦||

కన్యోవాచ |

రేవత్యుక్షం వినా కాలో మమోద్వాహోచితో న హి |
అతః సమాప్సార్థయామ్యేతద్దివాహం పౌష్ణభే కురు || ౬౧||

ఋషిరువాచ |

ఋతవాఙ్మునినా పూర్వం రేవతీభం నిపాతితమ్ |
భాన్తరే చేన్న తే ప్రీతిర్దివాహః స్యాత్ కథం తవ || ౬౨||

కన్యోవాచ ।

తపః కిం తప్తవానేక ఋతవాగేవ కేవలమ్ ।

భవతా కిం తపో నేద్యక్ తప్తం వాల్కాయమానసైః ॥ ౬౩॥

జగత్సృష్టం సమర్థస్త్యం వేద్యహం తే తపోబలమ్ ।

రేవత్యుక్షం దివి స్థాప్య మమోద్వాహం పితః కురు ॥ ౬౪॥

ఋషిరువాచ ।

ఏవం భవతు భద్రం తే యథైవ త్వం బ్రవీషి మామ్ ।

త్వత్కృతే సోమమార్గేఽహం స్థాపయామ్యద్య పౌష్టభమ్ ॥ ౬౫॥

స్కన్ద ఉవాచ ।

ఏవముక్త్యా మునిస్తూర్ణం పౌష్టభం స్వతపోబలాత్ ।

యథాపూర్వం తథా చక్రే సోమమార్గే ఘటోద్భవ ॥ ౬౬॥

రేవతీనామ్ని నక్షత్రే వివాహవిధినా మునిః ।

రేవతీం ప్రదదౌ రాజ్ఞే దుర్దమాయ మహాత్మానే ॥ ౬౭॥

కృత్వా వివాహం కన్యాయా మునీ రాజానమబ్రవీత్ ।

కిం ఽభిలషితం వీర వద తత్పూరయామ్యహమ్ ॥ ౬౮॥

రాజోవాచ ।

మనోః స్వాయమ్భువస్యాహం వంశే జాతోఽస్మి హే మునే ।

మన్వన్తరాధిపం పుత్రం త్వత్ప్రసాదాచ్ఛ కామయే ॥ ౬౯॥

మునిరువాచ ।

యద్యేషా కామనా తేఽస్తి దేవ్యా ఆరాధనం కురు ।

భవిష్యత్సేవ తే పుత్రో మనుర్మన్వన్తరాధిపః ॥ ౭౦॥

దేవీభాగవతం నామ పురాణం యత్తు పఞ్చమమ్ ।

పఞ్చకృత్వస్తు తచ్చుత్వా లప్స్యసేఽభిమతం సుతమ్ ॥ ౭౧॥

రేవత్యాం రైవతో నామ పఞ్చమో భవితా మనుః ।

వేదవిచ్ఛాస్త్రతత్త్వజ్ఞో ధర్మవానపరాజితః ॥ ౭౨॥

ఇత్యుక్తో మునినా రాజా ప్రణమ్య ముదితో మునిమ్ ।

భార్యయా సహ మేధావీ జగామ నగరం నిజమ్ ॥ ౭౩॥

పితృవైతామహం రాజ్యం చకార స మహామతిః ।

పాలయామాస ధర్మాత్మా ప్రజాః పుత్రానివౌరసాన్ || ౭౪ ||

ఏకదా లోమశో నామ మహాత్మా మునిరాగతః |
ప్రణీపత్య తమభ్యర్చ్య ప్రాజ్ఞాశిష్యాబ్రవీన్నుపః || ౭౫ ||

రాజోవాచ |

భగవంస్త్యత్ప్రసాదేన శ్రోతుమిచ్ఛామి భో మునే |
దేవీభాగవతం నామ పురాణం పుత్రలిప్పయా || ౭౬ ||

శ్రుత్వా వాచం ప్రజాభర్తుః ప్రీతః ప్రోవాచ లోమశః |
ధన్యోఽసి రాజంస్తే భక్తిర్జాతా త్రైలోక్యమాతరి || ౭౭ ||

సురాసురనరాధ్యా యా పరా జగదమ్బికా |
తస్యాం చేద్భక్తిరుత్పన్నా కార్యసిద్ధిర్భవిష్యతి || ౭౮ ||

అతస్తాస్వాం శ్రావయిష్యామి శ్రీమద్భాగవతం నృప |
యస్య శ్రవణమాత్రేణ న కింఞ్చిదపి దుర్లభమ్ || ౭౯ ||

ఇత్యుక్త్యా సుదినే బ్రహ్మన్ కథారమ్భమథాకరోత్ |
పఞ్చకృత్యః స శుశ్రావ విధివద్భార్యయా సహ || ౮౦ ||

సమాప్తీదీవనే రాజా పురాణఞ్చ మునిం తథా |
పూజయామాస ధర్మాత్మా ముదా పరమయా యుతః || ౮౧ ||

పుత్వా నవార్ణమస్త్రేణ భోజయిత్వా కుమారికాః |
వాడవాంశ్చ సపత్నీకాన్దక్షిణాభిరతోషయత్ || ౮౨ ||

అథ కాలేన కియతా భగవత్యాః ప్రసాదతః |
గర్భం దధార సా రాజ్ఞీ లోకకల్యాణకారకమ్ || ౮౩ ||

పుణ్యోఽథ సమయే ప్రాప్తే గృహాః సుస్థానసజ్జతైః |
సర్వమజ్గలసమ్పన్నే రేవతీ సుషువే సుతమ్ || ౮౪ ||

శ్రుత్వా పుత్రస్య జననం స్నాత్వా రాజా ముదాన్వితః |
స సువర్ణామ్భసా చక్రే జాతకర్మాదికాః క్రియాః || ౮౫ ||

యథావిధి చ దానాని దత్త్వా విప్రానతోషయత్ |
కృతోపనయనం రాజా సాంక్షాన్వేదానపాఠయత్ || ౮౬ ||

సర్వవిద్యానిధిరాతో ధర్మిష్ఠోఽస్త్రవిదాం వరః |
ధర్మస్య వక్తా కర్తా చ రైవతో నామ వీర్యవాన్ || ౮౭ ||

నియుక్తవానథ బ్రహ్మ రైవతం మానవే పదే ।
 మన్వన్తరాధిపః శ్రీమాన్ గాం శశాన స ధర్మతః ॥ ౮౮॥
 ఇథం దేవ్యాః ప్రభావోఽయం సజ్జేపేణోపవరీతః ।
 పురాణస్య చ మాహాత్మ్యం కో వక్తుం విస్తరాత్క్షమః ॥ ౮౯॥
 సూత ఉవాచ ।
 కుమ్భయోనిస్తు మాహాత్మ్యం విధిం భాగవతస్య చ ।
 శ్రుత్వా కుమారం చాభ్యర్చ్య స్యాశ్రమం పునరాయయా ॥ ౯౦॥
 ఇదం మయా భాగవతస్య విప్రా
 మాహామ్యముక్తం భవతాం సమక్షమ్ ।
 శృణోతి భక్త్యా పఠతీహా భోగాన్
 భుక్త్యాఖిలాన్ముక్తిముపైతి చాన్తే ॥ ౯౧॥
 ఇతి శ్రీస్కన్ధపురాణే మానసఖణ్డే శ్రీమద్దేవీభాగవతమాహాత్మ్యే
 రైవతనామకమనుపుత్రోత్పత్తివర్ణనం నామ చతుర్థోఽధ్యాయః ॥ ౧౦౪॥

○.౫ దేవీభాగవతమాహాత్మ్యమ్ । పంచమోఽధ్యాయః ।
 దేవీభాగవత-శ్రవణవిధివర్ణనమ్ ।

ఋషయః ఉచుః ।
 సూత సూత మహాభాగ శ్రుతం మాహాత్మ్యముత్తమమ్ ।
 అధునా శ్రోతుమిచ్ఛామః పురాణశ్రవణే విధిమ్ ॥ ౧॥
 సూత ఉవాచ ।
 శ్రూయతాం మునయః సర్వే పురాణశ్రవణే విధిమ్ ।
 నరాణాం శృణ్వతాం యేన సిద్ధిః స్యాత్సార్వకామికీ ॥ ౨॥
 ఆదౌ దైవజ్ఞమాహూయ ముహూర్తం కల్పయేత్సుధీః ।
 ఆరభ్య శుచిమాస తు మాసషట్కం శుభావహమ్ ॥ ౩॥
 హస్తాశ్విములపుష్యరే బ్రహ్మమైత్రేన్దువైష్ణవే ।
 సత్తిథౌ శుభవారే చ పురాణశ్రవణం శుభమ్ ॥ ౪॥
 గురుభాద్వేదవేదాబ్జశరాజ్లాబ్ధిగుణైః క్రమాత్ ।
 ధర్మాప్తిరిన్దిరాప్రాప్తిః కథాసిద్ధిః పఠం సుఖమ్ ॥ ౫

పీడాథ భూపతిభయం జ్ఞానప్రాప్తిః క్రమాత్ఫలమ్ |
 పురాణశ్రవణే చక్రం శోధయేచ్ఛివభాషితమ్ || ౬
 అథవా ప్రీతయే దేవ్యా నవరాత్రచతుష్టయే |
 శృణుయాదన్యమాసేపి తిథివారరక్షితే || ౭
 సమ్భారం తాదృశం కార్యం వివాహాదౌ చ యాదృశమ్ |
 నవాహయజ్ఞే చాప్యస్మిన్విధేయం యత్నతో బుధైః || ౮
 సహాయా బహవః కార్య దమ్భులోభవివర్జితాః |
 చతురాశ్చ వదాన్యాశ్చ దేవీభక్తిపరా నరాః || ౯
 ప్రేష్యా యత్నేన వార్తేయం దేశే దేశే జనే జనే |
 ఆగస్తవ్యమిహావశ్యం కథా దేవ్యా భవిష్యతి || ౧౦
 సౌరాశ్చ గాణపత్యాశ్చ శైవాః శాక్తాశ్చ వైష్ణవాః |
 సర్వేషామపి సేవ్యేయం యతో దేవాః సశక్తయః || ౧౧
 శ్రీమద్దేవీభాగవతపీఠయాషరసలోలుపైః |
 ఆగస్తవ్యం విశేషేణ కథార్థం ప్రేమతత్పరైః || ౧౨
 బ్రాహ్మణాద్యాశ్చ యే వర్ణాః స్త్రియశ్చాశ్రమిణస్తథా |
 సకామాశ్చాపి నిష్కామాః పాతవ్యం తైః కథామృతమ్ || ౧౩
 నావకాశః కదాచిత్సాన్నవాహశ్రవణేపి తైః |
 ఆగస్తవ్యం యథాకాలం యజ్ఞే పుణ్యా క్షణస్థితిః || ౧౪ ||
 వినయేనైవ కర్తవ్యమేవమాకారణం నృణామ్ |
 ఆగతానాశ్చ కర్తవ్యం వాసస్థానం యథోచితమ్ || ౧౫ ||
 కథాస్థానం ప్రకర్తవ్యం భూమౌ మార్జనపూర్వకమ్ |
 లేపనం గోమయేనాథ విశాలాయాం మనోరమమ్ || ౧౬ ||
 కార్యస్తు మణ్ణిపో రమ్యో రమ్భాస్తమ్భాపశోభితః |
 వితానముపరిష్ఠాత్తు పతాకాధ్వజరాజితః || ౧౭ ||
 వక్తుశ్చైవాసనం దివ్యం సుఖాస్తరణసంయుతమ్ |
 రచితవ్యం ప్రయత్నేన ప్రాజ్ఞుఖం వాప్యదజ్ఞుఖమ్ || ౧౮ ||
 యథోచితాని కుర్వీత శ్రోతృణామాసనాని చ |
 నృణాం వైవాధ నారీణాం కథాశ్రవణహేతవే || ౧౯ ||
 వాగ్మీ దాస్తశ్చ శాస్త్రజ్ఞో దేవ్యారాధనతత్పరః |
 దయాలుర్పిస్పృహో దక్షో ధీరో వక్తోత్తమో మతః || ౨౦ ||

బ్రహ్మణ్యో దేవతాభక్తః కథారసపరాయణః ।
 ఉదారోఽలోలుపో నమ్రః శ్రోతా హింసాదివర్జితః ॥ ౨౧॥
 పాఖణ్ణనిరతో లుబ్ధః స్త్రైణో ధర్మధ్వజస్తథా ।
 నిఘ్నరః క్రోధనో వక్తా దేవీయజ్ఞే న శస్యతే ॥ ౨౨॥
 సంశయచ్ఛేదనాయైకః పణ్ణితశ్చ తథాగుణః ।
 శ్రోతృబోధకృదవ్యగ్రః కార్యో వక్తః సహాయకృత్ ॥ ౨౩॥
 ముహూర్తదివసాదర్వాగ్విక్తుశ్రోత్రాదిభిర్జనైః ।
 కర్తవ్యం క్షౌరకర్మాది తతో నియమకల్పనమ్ ॥ ౨౪॥
 అరుణోదయవేలాయాం స్నాయాచ్ఛౌచం విధాయ చ ।
 సస్థాతర్పణకార్యఞ్చ నిత్యం సజ్జేపతశ్చరేత్ ॥ ౨౫॥
 కథాశ్రవణయోగ్యత్వసిద్ధయే గాశ్చ దాపయేత్ ।
 సమస్తవిఘ్నహర్తారమాదౌ గణపతిం యజేత్ ॥ ౨౬॥
 కలశాంశాచిపి సంస్థాప్య పూజయేత్తత్ర దిగ్భవాన్ ।
 వటుకం క్షేత్రపాలఞ్చ యోగినీర్మాతృకాస్తథా ॥ ౨౭॥
 తులసీఞ్చాచిపి సమ్రాజ్య గ్రహాన్విష్ణుష్టఞ్చ శంకరమ్ ।
 నవాక్షరేణ మనునా పూజయేజ్జగదమృకామ్ ॥ ౨౮॥
 సర్వోపచారైః సమ్రాజ్య శ్రీభాగవతపుస్తకమ్ ।
 శ్రీదేవ్యా వాఙ్మయీ మూర్తిం యథావచ్ఛోభనాక్షరమ్ ॥ ౨౯॥
 కథావిఘ్నోపశాన్త్యర్థం వృణుయాత్పఞ్చ వాడవాన్ ।
 జాప్యో నవార్ణమస్త్రస్తైః పాఠ్యః సప్తశతీస్తవః ॥ ౩౦॥
 ప్రదక్షిణసమస్కారాన్కృత్వాన్తే స్తుతిమాచరేత్ ।
 కాత్యాయని మహామాయే భవాని భువనేశ్వరి ॥ ౩౧॥
 సంసారసాగరే మగ్నం మాముద్ధర కృపామయే ।
 బ్రహ్మవిష్ణుశివారాధ్యే ప్రసీద జగదమృకే ॥ ౩౨॥
 మనోఽభిలషితం దేవి వరం దేహి నమోఽస్తు తే ।
 ఇతి సమ్రాజ్య శ్ంబుయాత్కథాం నియతమాససః ॥ ౩౩॥

వక్తారజ్ఞాపి సమ్పూజ్య వ్యాసబుధ్యా యతాత్మవాన్ |
 మాల్యాలక్ష్కారవస్త్రాద్యైః సమ్భూష్య ప్రార్థయేచ్ఛ తమ్ || 3౪||
 సర్వశాస్త్రేతిహాసజ్ఞ వ్యాసరూప నమోఽస్తు తే |
 కథాచన్దోదయేనాన్తస్తమఃస్తోమం నిరాకురు || 3౫||
 తదగ్రే తు నవాహాన్తం కర్తవ్యా నియమాస్తదా |
 విప్రాదీనుపవేశ్యాదౌ సమ్పూజ్యోపవిశేత్స్వయమ్ || 3౬||
 శ్రోతవ్యం సావధానేన చతుర్వర్గఫలాప్తయే |
 గృహపుత్రకలత్రాప్తధనచిన్తామపాస్య చ || 3౭||
 సూరోద్దయం సమారభ్య కింఞ్చిత్సూర్యేఽవశేషితే |
 ముహూర్తమాత్రం విశ్రమ్య మధ్యాహ్నా వాచయేత్సుధీః || 3౮||
 మలమూత్రజయాయైషాం లఘు భోజనమిష్యతే |
 హవిష్యాన్నం వరం భోజ్యం సకృదేవ కథార్థినా || 3౯||
 అథవా స్యాత్ఫలాహారీ పయోభుగ్వా ధృతాశనః |
 యథా స్యాన్న కథావిఘ్నస్తథా కార్యం విచక్షణైః || ౪౦||
 కథాశ్రవణనిష్ఠానాం వక్ష్యామి నియమం ద్విజాః |
 బ్రహ్మవిష్ణుమహేశానాం మధ్యే యే భేదదర్శినః || ౪౧||
 దేవీభక్తివిహీనా యే పాఖణ్డా హింసకాః ఖలాః |
 విప్రదుహో నాస్తికా యే న తే యోగ్యాః కథాశ్రవే || ౪౨||
 బ్రహ్మస్వహరణే లుబ్ధాః పరదారధనేషు చ |
 దేవస్వహరణే తేషాం నాధికారః కథాశ్రవే || ౪౩||
 బ్రహ్మచారీ చ భూశాయీ సత్యవక్తా జితేంద్రియః |
 కథాసమాప్తౌ భుజ్ఞోత పత్రావల్యాం యతాత్మవాన్ || ౪౪||
 వృన్తాకఞ్చ కల్పిన్తఞ్చ తైలఞ్చ ద్విదలం మధు |
 దగ్ధమన్నం పర్యుషితం భావదుష్టం త్యజేద్ వ్రతీ || ౪౫||
 ఆమిషఞ్చ మసూరాన్నముదక్యాదృష్టమేవ చ |
 రసోనం మూలకం హింజుం పలాణ్డుం గృజ్జానం తథా || ౪౬||
 కూష్మాణ్డం నలికాశాకం న భుజ్ఞోత కథావ్రతీ |
 కామం క్రోధం మదం లోభం దమ్భ మానఞ్చ వర్జయేత్ || ౪౭||

విప్రుకృతితవ్రాత్యశ్యపాకయవనాన్వజైః ।
 ఉదక్యయా వేదబాహ్యైర్న వదేద్యః కథావ్రతీ ॥ ౪౮॥
 వేదగోగురువిప్రాణాం స్త్రీరాజ్ఞాం మహతాం తథా ।
 దేవానాం దేవభక్తానాం న నిన్దాం శృణుయాదపి ॥ ౪౯॥
 వినయం చార్జవం శౌచం దయాం చ మితభాషణమ్ ।
 ఉదారం మానసజ్ఞైచ కుర్యాద్యస్తు కథావతీ ॥ ౫౦॥
 శ్విత్రీ కుష్ఠీ క్షయా రుగ్ణో భాగ్యహీనశ్చ పాపకృత్ ।
 దరద్రశ్చానపత్యశ్చ భక్త్యేమాం శృణుయాత్కథామ్ ॥ ౫౧॥
 వన్ధ్యా వా కాకవన్ధ్యా వా దుర్భగా వా మృతార్భకా ।
 పతద్గర్భాన్గనా యా చ తాభిః శ్రావ్యా తథా కథా ॥ ౫౨॥
 ధర్మార్థకామమోక్షాంశ్చ యో వాచ్ఛతి వినా శ్రమమ్ ।
 భగవత్యా భాగవతం శ్రోతవ్యం తేన యత్నతః ॥ ౫౩॥
 కథాదినాని చైతాని నవయజ్ఞైః సమాని హి ।
 తేషు దత్తం హుతం జప్తమనన్తఫలదం భవేత్ ॥ ౫౪॥
 ఏవం వ్రతం నవాహం తు కృత్వోద్యాపనమాచరేత్ ।
 మహాష్టమివ్రతం యద్వత్తథా కార్యం ఫలేప్పుభిః ॥ ౫౫॥
 నిష్కామాః శ్రవణేనైవ పూతా ముక్తిం వ్రజన్తి హి ।
 భోగమోక్షప్రదా నృణాం యతో భగవతీ పరా ॥ ౫౬॥
 పున్తకస్య చ వక్తుశ్చ పూజా కార్యా తు నిత్యశః ।
 వక్త్రా దత్తం ప్రసాదం తు గఙ్ఘాయాద్భక్తిపూర్వకమ్ ॥ ౫౭॥
 కుమారీః పూజయేన్నిత్యం భోజయేత్పార్థయేచ్ఛ యః ।
 సువాసినీశ్చ విప్రాంశ్చ తస్య సిద్ధిర్న సంశయః ॥ ౫౮॥
 గాయత్ర్యా నామ సాహస్రం సమాప్తావథ వా పరేత్ ।
 విష్ణోర్నామసహస్రఞ్చ సర్వదోషోపశాన్తయే ॥ ౫౯॥
 యస్య స్మృత్యా చ నామోక్త్యా తపోయజ్ఞక్రియాదిషు ।
 న్యూనం సమూర్ణతాం యాతి తస్మాద్విష్ణుఞ్చ కీర్తయేత్ ॥ ౬౦॥

దేవ్యాః సప్తశతీమన్తైః సమాప్తౌ హోమమాచరేత్ |

దేవీమాహాత్యమూలేన నవార్ణమనునాథవా || ౬౧||

గాయత్ర్యా త్వథవా హోమః పాయసేన ససర్పిషా |

యతో భాగవతం త్వేతద్ గాయత్రీమయమీరితమ్ || ౬౨||

వాచకం తోషయేత్సమ్యగ్స్వస్తభూషాధనాదిభిః |

ప్రసన్నే వాచకే సర్వాః ప్రసనాస్తస్య దేవతాః || ౬౩||

బ్రాహ్మణానోఽజయేద్భక్త్యా దక్షిణాభిశ్చ తోషయేత్ |

పుథివ్యాం దేవరూపాస్తే తుష్టేష్యేష్యీప్సితం ఫలమ్ || ౬౪||

సువాసినీః కుమారీశ్చ దేవీభక్త్యా చ భోజయేత్ |

తాభ్యోఽపి దక్షిణాం దత్త్వా ప్రార్థయేత్సిద్ధిమాతృనః || ౬౫||

దద్యాద్దానాని చాన్యాని నువర్ణం గాః పయస్వినీః |

హయానిభాన్మేదినిశ్చ తస్య స్యాదక్షయం ఫలమ్ || ౬౬||

దేవీభాగవతం చైతల్లిఖితం శోభనాక్షరమ్ |

హేమసింహాసనే స్థాప్య పట్టవస్త్రేణ వేష్టితమ్ || ౬౭||

అష్టమ్యాం వా నవమ్యాశ్చ వాచకాయార్చితాయ చ |

దద్యాత్స భోగానుభక్తేహ దుర్లభం మోక్షమాప్పుయాత్ || ౬౮||

దరిద్రో దుర్బలో బాలస్తరుణో జరతోఽపి వా |

పురాణవేత్తా వన్యః స్యాత్పాజ్యో మాన్యశ్చ సర్వదా || ౬౯||

సన్ని లోకస్య బహవో గురవో గుణజన్మతః |

సర్వేషామపి తేషాశ్చ పురాణజ్ఞః పరో గురుః || ౭౦||

పౌరాణికో బ్రాహ్మణస్తు వ్యాసాసనసమాశ్రితః |

ఆసమాప్తే ప్రసక్తే తు నమస్కుర్యాన్న కస్యచిత్ || ౭౧||

పౌరాణికిం కథాం దివ్యాం యేఽపి శృణ్వన్త్యభక్తితః |

తేషాం పుణ్యఫలం నాస్తి దుఃఖదారిద్ర్యభాగినామ్ || ౭౨||

అసమ్పూజ్య పురాణం తు తామ్బూలకుసుమాదిభిః |

యే శృణ్వన్తి కథాం దేవ్యాస్తే దరిద్రా భవన్తిహి || ౭౩||

కీర్త్యమానాం కథాం త్యక్త్యా యే వ్రజన్త్యన్యతో నరాః |

భోగాస్తరే ప్రణశ్యన్తి తేషాం దారాశ్చ సమృదః || ౭౪||

యే చ తుఙ్గాసనారూఢాః కథాం శృణ్వన్తి దామ్భికాః ।
 తే వాయసా భవన్త్యత్ర భుక్త్వా నిరయయాతనామ్ ॥ ౭౫ ॥
 యే చాఢ్యాసనసంస్థాశ్చ యే వీరాసనసంస్థితాః ।
 శృణ్వన్తి చ కథాం దివ్యాం తే స్యురర్జునశాఖినః ॥ ౭౬ ॥
 కథాయాం కీర్త్యమానాయాం యే వదన్తి దురుత్తరమ్ ।
 రాసభాస్తే భవన్తీహ కృకలాసాస్తతః పరమ్ ॥ ౭౭ ॥
 నిన్దన్తి యే పురాణజ్ఞాన్ కథాం వా పాపహారిణీమ్ ।
 తే తు జన్మశతం దుష్టాః శునకాః స్యుర్న సంశయః ॥ ౭౮ ॥
 యే శృణ్వన్తి కథాం వక్తుః సమానాసనసంస్థితాః ।
 గురుతల్పనమం పాపం లభన్తే నరకాలయాః ॥ ౭౯ ॥
 యే చాప్రణమ్య శృణ్వన్తి తే భవన్తి విషద్రుమాః ।
 శయానా యేఽపి శృణ్వన్తి భవన్త్యజగరాహయః ॥ ౮౦ ॥
 యే కదాచన పౌరాణీం న శృణ్వన్తి కథాం నరాః ।
 తే ఘోరం నరకం భుక్త్వా భవన్తి వనసూకరాః ॥ ౮౧ ॥
 యే కథాం నానుమోదన్తే విఘ్నం కుర్వన్తి యే శతాః ।
 కోట్యబ్దం నిరయం భుక్త్వా భవన్తి గ్రామసూకరాః ॥ ౮౨ ॥
 ఆసనం భాజనం ద్రవ్యం ఫలం వస్వాణి కమ్బలమ్ ।
 పురాణజ్ఞాయ యచ్ఛన్తి తే వ్రజన్తి హరేః పదమ్ ॥ ౮౩ ॥
 పురాణపుస్తకస్యాపి యే పట్టవసనం నవమ్ ।
 ప్రయచ్ఛన్తి శుభం సూత్రం తే నరాః సుఖభాగినః ॥ ౮౪ ॥
 పురాణానాం తు సర్వేషాం శ్రవణాద్యత్ఫలం లభేత్ ।
 తస్మాచ్ఛతగుణం పుణ్యం దేవీభాగవతాల్లభేత్ ॥ ౮౫ ॥
 యథా సరిత్సు ప్రవరా గజ్ఞా దేవేషు శక్కురః ।
 కావ్యే రామాయణం యద్వజ్జ్యోతిష్మత్సు యథా రవిః ॥ ౮౬ ॥
 ఆహ్లాదకానాం చన్ద్రశ్చ ధనానాఞ్చ యథా యశః ।
 క్షమావతాం యథా భూమిర్గామ్భీర్యే సాగరో యథా ॥ ౮౭ ॥

మన్తాణాం చైవ సావిత్రి పాపనాశే హరిస్మృతిః ।

అష్టాదశపురాణానాం దేవీభాగవతం తథా ॥ ౮౮॥

యేన కేనాప్యపాయేన నవకృత్వ శ్శ్రుణోతి చేత్ ।

న శక్యం తత్కలం వక్తుం జీవన్ముక్తః స ఏవ హి ॥ ౮౯॥

రాజశత్రుభయే ప్రాప్తే మహామారీభయే తథా ।

దుర్భిక్షే రాష్ట్రభిక్షే చ తచ్ఛాస్త్రైశ్శ్రుణుయాదిదమ్ ॥ ౯౦॥

భూతప్రేతవినాశాయ రాజ్యలాభాయ శత్రుతః ।

పుత్రలాభాయ శ్శ్రుణుయాద్దేవీభాగవతం ద్విజాః ॥ ౯౧॥

శ్రీమద్భాగవతం యస్తు పఠేద్వా శ్శ్రుణుయాదపి ।

శ్లోకార్థం శ్లోకపాదం వా స యాతి పరమాం గతిమ్ ॥ ౯౨॥

భగవత్యా స్వయం దేవ్యా శ్లోకార్థేన ప్రకాశితమ్ ।

శిష్యప్రశిష్యద్వారేణ తదేవ విపులీకృతమ్ ॥ ౯౩॥

న గాయత్ర్యా పరో ధర్మో న గాయత్ర్యాః పరం తపః ।

న గాయత్ర్యా సమో దేవో న గాయత్ర్యాః పరో మనుః ॥ ౯౪॥

గాతారం త్రాయతే యస్మాద్ గాయత్రీ తేన సోఽవ్యతే ।

సాత్ర భాగవతే దేవీ సరహస్యా ప్రతిష్ఠితా ॥ ౯౫॥

అతో భాగవతస్యాస్య దేవ్యాః ప్రీతికరస్య చ ।

మహాన్స్యపి పురాణాని కలాం నార్హన్తి షోడశీమ్ ॥ ౯౬॥

శ్రీమద్భాగవతం పురాణమమలం యద్బ్రాహ్మణానాం ధనం

ధర్మో ధర్మసుతేన యత్ర గదితో నారాయణేనామలః ।

గాయత్ర్యాశ్చ రహస్యమత్ర చ మణిద్వీపశ్చ సంవర్ణితః

శ్రీదేవ్యా హిమభూభృతే భగవతీ గీతా చ గీతా స్వయమ్ ॥ ౯౭॥

తస్మాన్నాస్య పురాణస్య లోకేఽన్యతనదృశం పరమ్ ।

అతః సదైవ సంసేవ్యం దేవీభాగవతం ద్విజాః ॥ ౯౮॥

యస్యాః ప్రభావమఖిలం న హి వేద ధాతా

నో వా హరిర్న గిరిశో న హి చాప్యనన్తః ।

అంశాంశకా అపి చ తే కిముతాన్యదేవా-

న్వస్యై నమోఽస్తు సతతం జగదమ్బికాయై ॥ ౯౯॥

యత్పాదపఙ్కజరజః సమవాప్య విశ్వం
బ్రహ్మ సృజత్యనుదినఞ్చ బిభర్తి విష్ణుః ।
రుద్రశ్చ సంహరతి నేతరథా సమర్థా-
స్తస్యై నమోఽస్తు సతతం జగదమ్బికాయై ॥ ౧౦౦॥

సుధాకూపారాంతస్త్రీదశతరువాటీవిలసితే
మణిద్వీపే చింతామణిమయగృహే చిత్రరుచిరే ।
విరాజన్తిమహ్నాం పరశివహృది స్మేరవదనాం
నరో ధ్యాత్వా భోగం భజతి ఖలు మోక్షఞ్చ లభతే ॥ ౧౦౧॥

బ్రహ్మేశామ్యతశక్రాద్వైర్యహర్షిభిరుపాసితా ।
జగతాం శ్రేయసే సాస్తు మణిద్వీపాధిదేవతా ॥ ౧౦౨॥

ఇతి శ్రీస్కన్ధపురాణే మానసఖణ్డే శ్రీమద్దేవీభాగవతమాహాత్యే
దేవీభాగవత-శ్రవణవిధివర్ణనం నామ పంచమోఽధ్యాయః ॥ ౦.౫॥

॥ సమాప్తమిదం శ్రీమద్దేవీభాగవతమాహాత్యమ్ ॥

Encoded and proofread by Vishwas Bhide

——
O Shrimaddevibhagavatamahatmyam
pdf was typeset on March 31, 2024

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

